

Hvad forstås ved et vandløb i relation til randzonenloven

Ikke alle grøfter, kanaler og lignende omfattet af vandløbslovens bestemmelser er vandløb. Det forudsætter, at de er tydeligt vandførende hovedparten af året.

I forbindelse med ændring af randzonenloven i foråret 2012 har fødevareministeren gentagne gange henvist til vandløbsloven med hensyn til, hvad der forstås ved vandløb. Vandløbsloven, der henhører under Naturstyrelsen, indeholder ingen definition af, hvad der forstås ved vandløb, men i relation til loven er det forsøgt at beskrive, hvad der forstås ved vandløb. Det er senest sket på Naturstyrelsens hjemmeside. Her skriver man således:

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Naturstyrelsens beskrivelse af vandløb

Promilleafgiftsfonden for landbrug

"Vandløbsloven indeholder ikke en definition af, hvad der er et åbent vandløb. Loven forudsætter en terrænformation, der efter almindelig opfattelse kan kaldes "et vandløb". Som minimum må man kræve en klart afgrænset terrænfordybning, som stadigt eller nogenlunde regelmæssigt er vandførende. De skyllefurer, som opstår efter voldsomme regnskyl eller kraftigt tøbrud, opfylder ikke dette krav, og det samme gælder skelgrøfter, vejgrøfter, lavninger o.l., som ikke regelmæssigt er vandførende. Der henvises til den kommenterede vandløbslov, Tolstrup og Barfod, Vandløbs- og vandforsyningsloven, Juristforbundets Forlag 1975.

At vandløbet skal være stadigt eller nogenlunde regelmæssigt vandførende indebærer dels, at vand føres fra et sted til et andet, og således ikke er stillestående, dels at der er tale om vandføring i den største del af året. Det forhold, at et vandløb udtørre i en tør periode, normalt en sommerperiode, bevirker ikke, at der ikke vil være tale om et vandløb, men det er en forudsætning, at vandløbet er tydeligt vandførende i hovedparten af året. Der kan ikke fastsættes et bestemt antal dage, hvor der skal være vandføring pr. år, for at der er tale om et vandløb, da nedbørsforholdene kan variere meget fra år til år."

Bemærkninger til beskrivelsen

Det må følge af denne beskrivelse, at der ikke er tale om et vandløb, medmindre den omtalte terrænformation er tydeligt vandførende i hovedparten af året, når der ses på et normalt år i vandføringsmæssig henseende. En terrænformation er ikke vandførende, hvis der alene er tale om stillestående vand.

Kommunale udmeldinger – grøfter omfattet af vandløbsloven ikke altid vandløb

Vi har hørt, at flere kommuner har givet udtryk for, at der er tale om vandløb, selv om der kun er tale om vandføring i en mindre del af året, og at nogle kommuner også henfører terrænformationer, der kun har fugtig bund, til klassen af vandløb. Det begrundes muligvis med, at der er tale om terrænformationer, der i visse dele af året fungerer som vandløb, f.eks. hvis de modtager tilløb fra drænen, der har vandføring i tøbrudstiden og i perioder med store nedbørsmængder. Der er derfor relevant, at disse terrænformationer er underlagt reglerne i vandløbsloven. Det følger imidlertid allerede af § 2, stk. 1 i vandløbsloven, der har følgende indhold:

"Lovens regler om vandløb finder også anvendelse på grøfter, kanaler, rørledninger og drænen samt søer, damme og andre lignende indvande."

De ovenfor omtalte kommuner læser muligvis denne bestemmelse således, at grøfter, kanaler, rørledninger og drænen samt søer, damme og andre lignende indvande herved også er vandløb. Det er imidlertid ikke det, som bestemmelsen siger. Den siger, at grøfter, kanaler osv. uanset, at de ikke er vandløb, er omfattet af vandløbslovens bestemmelser. En terrænformation, eksempelvis en grøft, behøver således ikke at være et vandløb for at være omfattet af vandløbslovens bestemmelser. En grøft, hvortil der eksempelvis ledes vand fra et eller flere dræne, vil ikke være et vandløb, hvis den ikke er tydeligt vandførende i hovedparten af året, men det vil være en grøft omfattet af vandløbslovens bestemmelser. Hvis den derimod er tydeligt vandførende i hovedparten af året, vil den være et vandløb. Kun når det er tilfældet, vil der være krav om randzoner.